

Klasa IV

Nim przejdziemy do kolejnego tematu, obejrzyj film przypominający o Gdyni:

<https://www.youtube.com/watch?v=SuCcNTS-vf4>

Następnie przejdź do nowego tematu.

Temat: Zośka, Alek i Rudy – bohaterscy harcerze.

Przeczytaj poniższy tekst i wykonaj polecenia.

■ Wybuch II wojny światowej

Tadeusz Zawadzki, Maciej Aleksy Dawidowski i Jan Bytnar przyjaźnili się ze sobą. Byli uczniami jednego z warszawskich liceów. Latem 1939 roku cieszyli się ze zdanej matury i planowali dalszą naukę. Niestety, wydarzenia historyczne całkowicie zmieniły ich życie.

W dniu **1 września 1939 roku** Niemcy bez ostrzeżenia zaatakowały Polskę. W ten sposób rozpoczęła się II wojna światowa. Kilkanaście dni później przeciwko Rzeczypospolitej wystąpił także Związek Sowiecki. Po miesiącu walk polska armia uległa olbrzymiej przewadze obu wrogów. Najeźdźcy podzielili terytorium Polski między siebie i rozpoczęli jej **okupację**.

Okupacja – podbicie terytorium innego państwa i ustanowienie tam własnych rządów.

■ Polska pod okupacją

W okupowanej Polsce Niemcy i Rosjanie przeprowadzali masowe egzekucje, w których zginęły tysiące osób. Przede wszystkim zabijali elitę, czyli najlepiej wykształconych i najaktywniejszych przedstawicieli polskiego narodu – polityków, prawników, lekarzy, nauczycieli, duchownych oraz oficerów Wojska Polskiego. Niemcy zlikwidowali polskie biblioteki, teatry, muzea, szkoły i uczelnie wyższe. Wiele bezcennych zbiorów sztuki zrabowali lub zniszczyli.

■ Armia Krajowa i Szare Szeregi

Mimo okrucieństw okupantów Polacy nie pogodzili się z klęską. Zaczęli zakładać tajne organizacje, w ramach których przygotowywali się do walki. Najliczniejszą z nich była **Armia Krajowa** (w skrócie **AK**). Była to podziemna armia polska, której członkowie potajemnie gromadzili broń i organizowali szkolenia wojskowe, a także dokonywali zamachów na szczególnie bezwzględnych żołnierzy niemieckich. Ponadto zbierali informacje na temat sił wroga. Dane wysyłano do państw walczących z Niemcami, głównie do Wielkiej Brytanii.

Zośka (*1921 †1943), Alek (*1920 †1943), Rudy (*1921 †1943). Harcerze z Szarych Szeregów. Uczestnicy akcji pod Arsenalem.

Szczególnie chętnie do walki z okupantami włączali się młodzi ludzie. Wielu z nich było przed wojną harcerzami. Nie przestali nimi być również w czasie okupacji. Harcerstwo współpracujące z AK działało w ukryciu i używało nazwy **Szare Szeregi**. Do organizacji tej należeli także: Tadeusz Zawadzki, Maciej Aleksy Dawidowski i Jan Bytnar. Musieli przybrać pseudonimy, żeby zmylić niemiecką policję, która starała się aresztować Polaków podejmujących walkę. Tadeusz Zawadzki używał pseudonimu **Zośka**, Maciej Aleksy Dawidowski – **Alek**, a Jan Bytnar – **Rudy**.

■ Akcja pod Arsenałem

Niemcy starali się wytropić walczących z nimi żołnierzy AK oraz harcerzy Szarych Szeregów. W 1943 roku udało im się pojmać Rudego. Poddali go przesłuchaniu, w czasie którego został straszliwie pobity. Już na drugi dzień po aresztowaniu nie był w stanie iść o własnych siłach. Koledzy z Szarych Szeregów zorganizowali akcję uwolnienia Rudego. Udało im się ustalić, kiedy ich przyjaciel będzie przewożony przez Niemców z gmachu policji do więzienia. Grupa harcerzy, w tym Zośka i Alek, zaatakowała w pobliżu budynku warszawskiego Arsenału samochód, w którym przewożony był Rudy. Akcja się powiodła, lecz w czasie strzelaniny Alek został ranny. Mimo operacji nie udało się go uratować – zmarł cztery dni po akcji. Tego samego dnia zmarł – z powodu odniesionych w trakcie przesłuchań ran – Rudy. Kilka miesięcy później ostatni z trójki przyjaciół, Zośka, zginął w ataku na placówkę niemieckiej straży granicznej.

Cmentarz na warszawskich Powązkach to miejsce, gdzie zostali pochowani Zośka, Rudy i Alek. Wszyscy zginęli w 1943 roku i zostali pochowani w jednej kwaterze na cmentarzu.

Znak Polski Walczącej malowany potajemnie przez harcerzy Szarych Szeregów. Malowali oni na murach polskie hasła i symbole, zrywali niemieckie flagi i wieszali polskie. Celem takich akcji określanych jako „mały sabotaż” było podtrzymywanie wiary w zwycięstwo wśród ludności.

Powstanie warszawskie

1 sierpnia 1944 roku w Warszawie wybuchło powstanie zorganizowane przez Armię Krajową. Było ono skierowane przeciwko niemieckiemu okupantowi. Polacy zamierzali wyzwolić swoją stolicę spod ich władzy. W powstaniu oprócz żołnierzy AK wzięli udział również harcerze z Szarych Szeregów.

Powstańcy walczyli dzielnie i ofiarnie. Bardzo wielu z nich zginęło. Ostatecznie po 63 dniach walk powstanie upadło, krwawo stłumione przez okupantów.

Polecenie 1.

Obejrzyj prezentację, która znajduje się w linku:

<https://drive.google.com/open?id=1tuzxfyEA6H2WmIG80WaUF7Vf13IT5DVO>

Polecenie 2.

Przepisz do zeszytu daty:

1939 – wybuch II wojny światowej

1.VIII.1944 – wybuch powstania warszawskiego

Polecenie 3.

Wyjaśnij w zeszycie, dlaczego Alek, Rudy i Zośka mogą być wzorem dla młodzieży ?

Pamiętaj !

Zdjęcie wykonanej pracy prześlij do nauczyciela drogą elektroniczną: znajdziesz go na Messengerze lub na e-mail awsobota@gmail.com Powodzenia !